

BUDAPESTI KÖNYVSZEMLE

Főszerkesztő: Wessely Anna

Csomor Margó (titkár), Harsányi Tamás (tördelőszerkesztő), Sebes Katalin (szöveggondozó)

A szerkesztőbizottság elnöke: Laki Mihály

Szerkesztőbizottság: Bodnár M. István, Erős Ferenc, Gecser Ottó, Gyáni Gábor, Kálmán C. György, Klaniczay Gábor, Lakner Judit, Madarász Aladár, Majtényi László, Pajkossy Gábor, Szécsényi Endre, Széphelyi F. György

23. évfolyam

2011

BÍRÁLAT

Bakk Miklós: Közösségi emlékezet, lokalizációs gyakorlat és hatalom (Zombory Máté: Az emlékezés térképei. Magyarország és a nemzeti azonosság 1989 után)	3/235	Mártonffy Marcell: Változatok az üdvtörténetre (Horváth Imre – Thomka Beáta [vál., szerk.]: Narratív teológia)	1/3
Éber Márk Áron: A polgárosodás mint akarat és képzet (Kemény István: Előadások a magyar társadalomfejlődés szociológiájáról. Összeáll. Kemény István – Gábor Kálmán)	2/107	Rév István: A kukacok szerepe a múlt rétegeinek föltárázásában (Carlo Ginzburg: Nyomok, bizonyítékok, mikrotörténelem. Vál., előszó: K. Horváth Zsolt)	3/215
Gyáni Gábor: Ötvenhat: káosz vagy új rend? (Standeisky Éva: A népuralom ötvenhatban)	4/312	Simon Attila: Rólunk van szó (Ritoók Zsigmond: Vágy, költészet, megismerés. Válogatott tanulmányok)	1/11
Havasréti József: Esztétikai csuklógyakorlatok (Szolláth Dávid: A kommunista aszketizmus esztétikája. A 20. századi magyar irodalom néhány munkásmozgalom-történeti vonatkozása)	3/242	Szabó Á. Töhötöm: Hatalmi háromszögek (Sociology and ethnography in East-Central and South-East Europe. Scientific self-description in state socialist countries. Eds. Ulf Brunnbauer, Claudia Kraft, Martin Schulze Wessel)	4/319
Klaniczay Gábor: Lázadás és hatalom. Művészet és élet a hajdani undergroundban (Horváth Sándor: Kádár gyermekei. Ifjúsági lázadás a hatvanas években; Havasréti József: Széteső dichotómiák. Színterek és diskurzusok a magyar neoavantgárdban; Nem kacsák vagyunk egy tavon, hanem hajók a tengeren. Független művészeti helyek Budapesten 1989–2009. Szerk. Kálmán Rita, Katarina Šević)	1/22	Szalai Miklós: A trónörökös visszatér? (Mészáros István: A Tökén túl. Közlétezés az átmenet elméletéhez)	2/124
Krokovay Zsolt: Alkotmányos „érzelmek” (András Sajó: Constitutional sentiments)	2/135	Szántó Ildikó: Illusztrált képelmélet (Hornyik Sándor: Idegenek egy bűnös városban. Művészettörténetek és vizuális kultúrák)	3/250
Laczó Ferenc: Kánonok és ontológiák (Trencsényi Balázs: A nép lelke. Nemzetkarakterológiai viták Kelet-Európában)	3/226	Szántó Veronika: Utak és tévutak az öko-filozófiához (Lányi András: Az ember fáj a földnek. Utak az öko-filozófiához)	1/31
Malina János: Az én egóm (Wilhelm András: Esszék. Írások zenéről)	2/117	Tózsér János: „Nagy kép” időről és képről (Nyíri Kristóf: Kép és idő)	4/307
		Vincze János: Állati lelkek (George A. Akerlof – Robert J. Shiller: Animal spirits, avagy a lelki tényezők szerepe a gazdaságban és a globális kapitalizmusban)	4/326

PROBLÉMA

Deringil, Selim: „Törökké lett” magyarok a szabadságharc után	2/144	esztörténete [Karl Palonen: Küzdelem az idővel]	
Kiss Zsuzsanna: A gonosz nyomában. A náciizmus lélektani magyarázatai	1/37	Pap Milán I. Nagy Ágoston	
Kovács Éva – Lénárt András – Szász Anna Lujza: A magyar holokauszt személyes történetének digitális gyűjteményei	4/336	Reményi Édua: Külső vagy belbecstelenség?	4/359
Lénárt András I. Kovács Éva		Szabó Máté Dániel: Elégtelen kontroll.	2/153
Nagy Ágoston – Pap Milán: A politika konceptualista	4/352	Anomáliák az információs jogok védelmének intézményi garanciáiban	
		Szász Anna Lujza I. Kovács Éva	
		Virágh Szabolcs: Trauma és történelem találkozása.	2/161
		Emlékezet, reprezentáció, rítus	

TISZTELETKÖR

Radnóti Sándor: Jöjj és láss! A modern művészetfogalom keletkezése Winckelmann és a következmények

Debreczeni Attila: A görög szobor és az idill	1/68	Váradai Péter: Történetiség és dekontextualizáció, avagy a kiüzetés a hagyomány paradicsomából	1/59
Marosi Ernő: Veni, vidi. Winckelmann egyik következménye: a művészettörténeti modernizmus?	1/72	Veres Máté: Győzni ki fog?	1/65
Pór Péter: Életmű – a fronte	1/49	Wessely Anna: Winckelmann szobrokat néz	1/63

SZÖVEGEK ÉS FORDÍTÁSOK

Kelenhegyi Andor – Ribáry Márton – Veres Máté:		3/254
„Ki simítja el a sűrűlódási felületeket?” Egy Mendelssohn-esszé három magyar fordítása (Moses Mendelssohn: Jeruzsálem, avagy a vallási hatalomról és a zsidó hitről. Ford. Rathmann János; Moses Mendelssohn: Jeruzsálem avagy a vallási hatalom és a zsidó vallás. Ford. Szilágyi Gál Mihály; Moses Mendelssohn: Jeruzsálem. Írások zsidóságról, kereszténységről, vallási türelemről. Ford. Kisbali László)		

SZEMLÉ

Balázs-Hajdu Péter – Maczelka Csaba:	1/90	P. Müller Péter: Demcsák Katalin: Komédia, arte, világ.	3/278
Szilasi László: A sas és az apró madarak. Balassi Bálint költői nyelvének utóélete a XVII. század első harmadában		A commedia dell'arte színházelmélete Giovan Battista Andreini műveiben	
Bartók Imre: Olay Csaba – Ullmann Tamás:	3/264	Pléh Csaba: András Máté – Miklós Rédei –	4/375
Kontinentális filozófia a XX. században		Friedrich Stadler (eds.): Der Wiener Kreis in Ungarn /	
Becskeréki Ida: Borbély Gábor: Cívakodó angyalok.	1/77	The Vienna circle in Hungary; Demeter Tamás:	
Bevezetés a középkori filozófiába		A szociológizáló hagyomány. A magyar filozófia fő árama a XX. században	
Csatlós Krisztina: Huszár Ágnes:	2/191	Rácz Attila: Feischmidt Margit (szerk.): Etnicitás.	2/181
Bevezetés a gendernyelvészetbe. Miben különbözik és miben egyezik a férfiak és a nők nyelvhasználatára és kommunikációjára?		Különbőségtérítő társadalom	
Fazakas István: Papp Zoltán:	2/173	Ravasz Ábel: Ladányi János: Egyenlőtlenségek,	3/270
Elidőzni a szépnél. Kant esztétikájáról		redistribúció, szociálpolitika	
Felcsuti Péter: Kornai János: Gondolatok a kapitalizmusról.	4/370	Reményi Édua: Nicholas A. Christakis – James H. Fowler:	1/93
Négy tanulmány		Kapcsolatok hálóijában. Mire képesek a közösségi hálózatok és hogyan alakítják sorsunkat?; David McCandless:	
Fodor Péter: Tófalvy Tamás – Kacsuk Zoltán –	3/284	Az információ gyönyörű. Infografika	
Vályi Gábor (szerk.): Zenei hálózatok. Zene, műfajok és közösségek az online hálózatok és az átalakuló zeneipar korában		Soós Károly Attila: Serge Latouche:	4/373
Fóti Tamás: Balázs Péter: Magyarország és Európa	3/275	A nemnövekedés diszkrét bája	
Fülöpová, Marta: Hajdu Péter: Tudás és elbeszélés.	3/280	Soós Károly Attila: Tomka Béla:	3/273
A Mikszáth kispróza rejtelméi		Gazdasági növekedés, fogyasztás és életminőség	
Jékely Zsombor: Tüskés Anna (szerk.): Ars perennis.	2/188	Szabó Dániel: Anatol Schmiel-Kowarzik: Unteilbar	1/81
Fiatal művészettörténészek II. konferenciája, Budapest, 2009.; CentrArt művészettörténeti műhely tanulmányok; Primus Gradus tanulmányok		und untrennbar? Die Verhandlungen zwischen Cisleithanien und Ungarn bis zum gescheiterten Wirtschaftsungleich 1897	
Juhász Pál: Hárs Ágnes – Tóth Judit (szerk.):	1/87	Szakál Gyula: Takács Tibor: Döntéshozók. Városi elit	1/83
Változó migráció, változó környezet		és városi önkormányzat Nyiregyházán a XX. század első felében	
Klestenitz Tibor: Molnár Antal – Szabó Ferenc SJ:	2/189	Szécsényi Andre: Horkay Hörcher Ferenc –	4/381
Bangha Béla SJ emlékezete		Szilágyi Márton (szerk.): Edmund Burke esztétikája és az európai felvilágosodás	
Krekó Péter: András Kovács: The stranger at hand.	3/267	Szentpéteri Márton: Bartha-Kovács Katalin –	4/378
Antisemitic prejudices in postcommunist Hungary		Szécsényi Andre (szerk.): A tudom-is-én-micsoda fogalma. Források és tanulmányok	
L. Varga Péter: Hans-Ulrich Gumbrecht:	3/282	Szummer Csaba: Buda Béla: Az elme gyógyítása.	2/178
A jelenlét előállítás. Amit a jelentés nem közvetít		Kritikus pillantások egy különös orvosi szakterületre	
Maczelka Csaba l. Balázs-Hajdu Péter		Tóth Orsolya: Debreczeni Attila –	2/185
Németh Krisztina: Biczó Gábor: Hasonló a hasonlónak...	2/175	Gönczy Monika (szerk.): Ragyogni és munkálni.	
Filozófiai antropológiai vázlat az asszimilációról		Kultúratudományi tanulmányok Kazinczy Ferencről	
Nyirkos Tamás: Alain de Libera: A középkorban gondolkodni	2/171		
Nyirkos Tamás: Lendvai L. Ferenc: A Gonosz birodalmi	3/262		

MI A PÁLYA?

Eötvös Károly Intézet – Magyar Helsinki Bizottság – Társaság a Szabadságjogokért: A magyar kormány esete a Velencei Bizottsággal. Elemzés a Velencei Bizottság Alaptörvényről szóló jelentéséről és az azzal kapcsolatos kormányzati reakciókról	3/289	Lakner Judit: Kész elmebaj	2/199
Koldehoff, Stefan: Az egyveleg banalitása	4/387	Magyar Helsinki Bizottság l. Eötvös Károly Intézet	1/97
		Posener, Alan: Ne az ő nevében!	
		Szentpéteri Márton: „Non damus fidem”	2/194
		Társaság a Szabadságjogokért l. Eötvös Károly Intézet	

BIBLIOGRÁFIA

Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2010. IV. negyedév	1/99	Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2011. II. negyedév	3/301
Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2011. I. negyedév	2/206	Gecser Ottó (összeáll.): Fontos könyvek – A BUKSZ válogatott bibliográfiája, 2011. III. negyedév	4/389

A BÍRÁLT MŰVEK

Akerlof, George A. – Shiller, Robert J.: Animal spirits, avagy a lelki tényezők szerepe a gazdaságban és a globális kapitalizmusban – Vincze János	4/326	Kemény István: Előadások a magyar társadalomfejlődés szociológiájáról. Összeáll. Kemény István – Gábor Kálmán. – Éber Márk Áron	2/107
Balázs Péter: Magyarország és Európa – Fóti Tamás	3/275	Kisbali László l. Mendelssohn, Moses	
Bartha-Kovács Katalin – Szécsényi Endre (szerk.): A tudom-is-én-micsoda fogalma. Források és tanulmányok – Szentpéteri Márton	4/378	Kornai János: Gondolatok a kapitalizmusról. Négy tanulmány – Felcsuti Péter	4/370
Biczó Gábor: Hasonló a hasonlóknak... Filozófiai antropológiai vázlat az asszimilációról – Németh Krisztina	2/175	Kovács, András: The stranger at hand. Antisemitic prejudices in postcommunist Hungary – Krekó Péter	3/267
Borbély Gábor: Civakodó angyalok. Bevezetés a középkori filozófiába – Becskereki Ida	1/77	Kraft, Claudia l. Brunnbauer, Ulf	
Brunnbauer, Ulf – Kraft, Claudia – Schulze Wessel, Martin (eds.): Sociology and ethnography in East-Central and South-East Europe. Scientific self-description in state socialist countries. Eds. Ulf Brunnbauer, Claudia Kraft, Martin Schulze Wessel – Szabó Á. Töhötöm	4/319	Ladányi János: Egyenlőtlenségek, redistribúció, szociálpolitika – Ravasz Ábel	3/270
Buda Béla: Az elme gyógyítása. Kritikus pillantások egy különös orvosi szakterületre – Szummer Csaba	2/178	Lányi András: Az ember fája a földnek. Utak az öko-filozófiához – Szántó Veronika	1/31
Christakis, Nicholas A. – Fowler, James H.: Kapcsolatok hálójában. Mire képesek a közösségi hálózatok és hogyan alakítják sorsunkat? – Reményi Édua	1/93	Latouche, Serge: A nemnövekedés diszkrét bája – Soós Károly Attila	4/373
Debreczeni Attila – Gönczy Monika (szerk.): Ragyogni és munkálni. Kultúratudományi tanulmányok Kazinczy Ferencről – Tóth Orsolya	2/185	Lendvai L. Ferenc: A Gonosz birodalmi – Nyirkos Tamás	3/262
Demcsák Katalin: Komédia, arte, világ. A commedia dell'arte színházelmélete Giovan Battista Andreini műveiben – P. Müller Péter	3/278	Libera, Alain de: A középkorban gondolkodni – Nyirkos Tamás	2/171
Demeter Tamás: A szociológizáló hagyomány. A magyar filozófia fő árama a XX. században – Pléh Csaba	4/375	Máté, András – Rédei, Miklós – Stadler, Friedrich (eds.): Der Wiener Kreis in Ungarn/The Vienna Circle in Hungary – Pléh Csaba	4/375
Feischmidt Margit (szerk.): Etnicitás. Különbőségtérítő társadalom – Ráczi Attila	2/181	McCandless, David: Az információ gyönyörű. Infografika – Reményi Édua	1/93
Fowler, James H. l. Christakis, Nicholas A.		Mendelssohn, Moses: Jeruzsálem avagy a vallási hatalom és a zsidó vallás. Ford. Szilágyi Gál Mihály – Kelenhegyi Andor, Ribáry Márton, Veres Máté	3/254
Gábor Kálmán l. Kemény István		Mendelssohn, Moses: Jeruzsálem, avagy a vallási hatalomról és a zsidó hitről. Ford. Rathmann János – Kelenhegyi Andor, Ribáry Márton, Veres Máté	3/254
Ginzburg, Carlo: Nyomok, bizonyítékok, mikrotörténelem. Vál., előszó: K. Horváth Zsolt – Rév István	3/215	Mendelssohn, Moses: Jeruzsálem. Írások zsidóságról, kereszténységről, vallási türelemről. Ford. Kisbali László – Kelenhegyi Andor, Ribáry Márton, Veres Máté	3/254
Gönczy Monika l. Debreczeni Attila		Mészáros István: A Tökén túl. Közelítések az átmenet elméletéhez – Szalai Miklós	2/124
Gumbrecht, Hans-Ulrich: A jelenlét előállítása. Amit a jelentés nem közvetít – L. Varga Péter	3/282	Molnár Antal – Szabó Ferenc SJ: Bangha Béla SJ emlékezete – Klestenitz Tibor	2/189
Hajdu Péter: Tudás és elbeszélés. A Mikszáth kispróza rejtelméi – Marta Fülöpová	3/280	Nyíri Kristóf: Kép és idő – Tózsér János	4/307
Hárs Ágnes – Tóth Judit (szerk.): Változó migráció, változó környezet – Juhász Pál	1/87	Olay Csaba – Ullmann Tamás: Kontinentális filozófia a XX. században – Bartók Imre	3/264
Havasréti József: Széteső dichotómiák. Színterek és diskurzusok a magyar neoavantgárdban; – Klaniczay Gábor	1/22	Palonen, Karl: Küzdelem az idővel – Nagy Ágoston, Pap Milán	4/352
Horkay Hörcher Ferenc – Szilágyi Márton (szerk.): Edmund Burke esztétikája és az európai felvilágosodás – Szécsényi Endre	4/381	Papp Zoltán: Elidőzni a szépnél. Kant esztétikájáról – Fazakas István	2/173
Hornyik Sándor: Idegenek egy bűnös városban. Művészettörténetek és vizuális kultúrák – Szántó Ildikó	3/250	Radnóti Sándor: Jöjj és láss! A modern művészetfogalom keletkezése – Winckelmann és a következmények – Debreczeni Attila, Marosi Ernő, Pór Péter, Váradi Péter, Veres Máté, Wessely Anna	1/49
Horváth Imre – Thomka Beáta (vál., szerk.): Narratív teológia – Mártonffy Marcell	1/3	Rathmann János l. Mendelssohn, Moses	
Horváth Sándor: Kádár gyermekei. Ifjúsági lázadás a hatvanas években – Klaniczay Gábor	1/22	Rédei, Miklós l. Máté, András	
Huszár Ágnes: Bevezetés a gendernyelvészetbe. Miben különbözik és miben egyezik a férfiak és a nők nyelvhasználata és kommunikációja? – Csatlós Krisztina	2/191	Ritoók Zsigmond: Vágy, költészet, megismerés. Válogatott tanulmányok – Simon Attila	1/11
K. Horváth Zsolt l. Ginzburg, Carlo		Sajó, András: Constitutional sentiments – Krokovay Zsolt	2/135
Kacsuk Zoltán l. Tófalvy Tamás		Schmied-Kowarzik, Anatol: Unteilbar und untrennbar? Die Verhandlungen zwischen Cisleithanien und Ungarn bis zum gescheiterten Wirtschaftsausgleich 1897 – Szabó Dániel	1/81
Kálmán Rita – Katarina Šević (szerk.): Nem kacsák vagyunk egy tavon, hanem hajók a tengeren. Független művészeti helyek Budapesten 1989–2009 – Klaniczay Gábor	1/22	Schulze Wessel, Martin l. Brunnbauer, Ulf	
		Šević, Katarina l. Kálmán Rita	
		Shiller, Robert J. l. Akerlof, George A.	
		Stadler, Friedrich l. Máté, András	
		Standeisky Éva: A népuralom ötvenhatban – Gyáni Gábor	4/312
		Szabó Ferenc SJ l. Molnár Antal	
		Szécsényi Endre l. Bartha-Kovács Katalin	

A BÍRÁLT MŰVEK

Szilágyi Gál Mihály l. Mendelssohn, Moses		Tomka Béla: Gazdasági növekedés, fogyasztás és életminőség – Soós Károly Attila	3/273
Szilágyi Márton l. Horkay Hörcher Ferenc		Tóth Judit l. Hárs Ágnes	
Szilasi László: A sas és az apró madarak.	1/90	Trencsényi Balázs: A nép lelke.	3/226
Balassi Bálint költői nyelvének utóélete a XVII. század első harmadában – Balázs-Hajdu Péter, Maczelka Csaba		Nemzetkarakterológiai viták Kelet-Európában – Laczó Ferenc	
Szolláth Dávid: A kommunista aszketizmus esztétikája.	3/242	Tüskés Anna (szerk.): Ars perennis.	2/188
A 20. századi magyar irodalom néhány munkásmozgalomtörténeti vonatkozása – Havasréti József		Fiatalközneveléstudományok II. konferenciája, Budapest, 2009.; CentrArt művészettörténeti műhely tanulmányok;	
Takács Tibor: Döntéshozók. Városi elit és városi önkormányzat Nyíregyházán a XX. század első felében – Szakál Gyula	1/83	Primus Gradus tanulmányok – Jékely Zsombor	
Thomka Beáta l. Horváth Imre		Ullmann Tamás l. Olay Csaba	
Tófalvy Tamás – Kacsuk Zoltán – Vályi Gábor (szerk.): Zenei hálózatok. Zene, műfajok és közösségek az online hálózatok és az átalakuló zeneipar korában – Fodor Péter	3/284	Vályi Gábor l. Tófalvy Tamás	
		Wilheim András: Esszék. Írások zenéről – Malina János	2/117
		Zombory Máté: Az emlékezés térképei.	3/235
		Magyarország és a nemzeti azonosság 1989 után – Bakk Miklós	